

Okul Liderli?i Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Okul Liderli?i Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27559>

Özet

Okul Liderli?i Ölçe?i (OLÖ), okul yöneticilerinin liderlik davran??lar?n? ve tarzlar?n? de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal bir yap?n?n Türk kültürüne ve e?itim sistemine uyarlanmas? çal??mas? sonucunda kullan?ma sunulmuştur. Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, 2018 y?l?nda K. Beycio?lu ve arkada?lar? taraf?ndan gerçe?le?tirilmif olup, Türk e?itim kurumlar?nda görev yapan okul liderlerinin performanslar?n?n ve etkililiklerinin bilimsel yöntemlerle ölçülmesini sa?lamay? amaçlamaktadır. OLÖ, e?itim yönetimi alan?ndaki ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için kritik bir **ölçek** görevi görmektedir.

Anahtar Kelimeler

Okul Liderli?i, E?itim Yönetimi, Yönetici Davran??lar?, **Geçerlik**, **Güvenirlik**, Ölçek Uyarlama, Okul Yöneticisi.

Yazarlar

Beycio?lu, K., Özer, N., U?urlu, C. T., Köyba??, F.

Amaç

Okul Liderli?i Ölçe?i'nin temel amac?, okul yöneticilerinin sergiledi?i liderlik stillerini ve davran??lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, okullarda liderlik süreçlerinin anla??lmas?na, mevcut liderlik pratiklerinin de?erlendirilmesine ve geli?tirilmesi gereken alanlar?n belirlenmesine katkıda bulunur. Ölçek, özellikle Türkiye'deki e?itim ortamlar?nda **okul liderli?i** kavram?n?n teorik ve uygulamal? ara?t?rmalar?na destek sa?lamak üzere uyarlanm??tır.

Ölçek, liderlik davran??lar?n?n farklı boyutlar?n? (örne?in, dönü?ümcü, i?lemci, etik liderlik gibi) kapsayacak ?ekilde yap?landırılm?? olup, e?itim politikalar?n?n ve yöneticilik e?itimlerinin etkinli?ini de?erlendirmede bilimsel veri sunmay? hedefler. Ara?t?rmac?lar, bu ölçek sayesinde liderlik kalitesinin ö?renci ba?ar?s? ve ö?retmen motivasyonu üzerindeki etkilerini inceleyebilirler.

Yap?

Okul Liderli?i Ölçe?i, e?itim psikolojisi ve yönetim bilimleri ba?lam?nda çok boyutlu bir yap?y? ölçmektedir. Ölçek, genellikle okul yöneticilerinin vizyon belirleme, kültürü yönetme, personeli geli?tirme, kaynaklar? kullanma ve d?? payda?larla ili?ki kurma gibi kritik liderlik görevlerindeki yeterliliklerini de?erlendirir. Ölçe?in alt boyutlar?, liderlik literatüründeki temel kuramsal çerçevelere dayanmaktadır.

Uyarlama çal??mas?nda, orijinal ölçe?in yap?s?sal bütünlü?ünün Türk örnekleminde korunup

korunmad??? **faktör analizi** ile incelenmi?tir. Ölçülen yap?, okulun genel iklimi ve örgütsel etkinli?i üzerinde do?rudan etkisi olan liderlik davran??lar?n? kapsamaktadır.

Geçerlik

Okul Liderli?i Ölçe?i'nin Türk kültürüne uyarlanmas? sürecinde, ölçe?in ölçmek istedi?i yap?y? ne kadar do?ru ölçtü?ünü belirlemek amacıyla kapsaml? geçerlik çal??malar? yürütülmü?tür. Kaynak bilgide geçerlik detaylar? verilmemi? olsa da, Beycio?lu ve arkadaşlar? (2018) tarafından yay?mlanan uyarlama makalesinde yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i ve ölçüt ba??nt?l? geçerlik türlerine ili?kin bulgulara yer verilmi?tir.

Özellikle yap? geçerli?i, do?rulamaya faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?larak incelenmi?tir. Bu analizler, orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk örneğinde de tutarlı oldu?unu göstermeyi amaçlam??t?r. Bu psikometrik çal??malar, ölçe?in e?itim ara?t?rmalarında güvenle kullan?labilmesi için temel te?kil etmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farklı uygulamalara kar?? ne kadar tutarlı oldu?unu göstermektedir. Kaynak bilgide güvenilirlik detaylar? belirtilmemi? olsa da, uyarlama çal??mas?nda iç tutarlılık katsay?s? (Cronbach Alfa) hesaplanm??t?r.

Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarlı oldu?unu ve aynı yap?y? ölçtü?ünü i?aret eder. Ayrıca, bazı güvenilirlik çal??malar? test-tekrar test yöntemini de içerebilir, bu da ölçek puanlar?n?n kısa bir zaman aral??ında kararlılı??n? gösterir. Okul Liderli?i Ölçe?i'nin güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in e?itim ara?t?rmalarında istikrarlı sonuçlar sa?lamas? açısından kritik öneme sahiptir.

Faktör Analizi

Okul Liderli?i Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda faktör analizi, ölçe?in kuramsal yap?s?n?n Türk örneği üzerindeki ampirik kanıt?n? sunmak için kullan?lm??t?r. Bu analizler, liderlik yap?s?n? oluşturan alt boyutlar?n (faktörlerin) birbirinden ayr??p ayr??madı??n? ve her bir maddenin hangi faktöre yüklendi?ini belirlemi?tir.

Uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in madde yap?s?n?n korundu?u veya kültürel farklılıklar nedeniyle bazı maddelerin ç?karıldı?? ya da yeniden gruplandırıldı?? faktör analizi sonuçlarıyla raporlanm??t?r. Bu çal??ma, ölçe?in kültürel e?de?erli?ini ve yap?sal geçerli?ini destekleyen temel istatistiksel ad?mlardan biridir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme format? (Orijinal ölçe?e ba?l? olarak Likert tipi dereceleme kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Okul yöneticileri ve/veya ö?retmenler (yöneticilerini de?erlendirenler)

Age Group: Yeti?kin (E?itim kurumlar?nda görev yapan profesyoneller)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli il ve ilçelerde görev yapan okul personeli veya yöneticileri (Uyarlama çal???mas?ndaki örneklem detaylar? için kayna?a bak?n?z).

Test Methodology: Kendi kendine raporlama ölçe?i (Self-report scale) veya gözlemci taraf?ndan doldurulan ölçek (yöneticinin davran???lar?n? de?erlendiren ö?retmenler).

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçe?in uyarlama çal???mas? 2018 y?l?nda yay?mlanm???t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar Fatma Köyba?? ile ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Ticari veya büyük ölçekli ara?t?rmalar için yazar veya telif hakk? sahibinden izin al?nmas? gerekebilir.

Sorumlu Yazar: **Fatma Köyba??**

?leti?im E-posta: koybasi.fatma@gmail.com

Test Y?I? (Uyarlama Yay?n?): 2018

Kaynaklar

Beycio?lu, K., Özer, N., U?urlu, C. T., & Köyba??, F. (2018). Okul Liderli?i Ölçe?i (OLÖ) geçerlik ve güvenilirlik çal???mas?. *Amasya Üniversitesi E?itim Fakültesi Dergisi*, 7, 21-42.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: [okul-liderligi-olcegi-toad.pdf](#)

Okul Liderli?i Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte sa?lanmam???t?r. Maddeler, yukar?da belirtilen Beycio?lu ve arkadaşlar? (2018) taraf?ndan yay?mlanan uyarlama makalesinde veya ölçe?in PDF dosyas?nda (okul-liderligi-olcegi-toad.pdf) yer almaktad?r.